

SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #2.2014

10
16

TONJES EVENTYR

Tonje Blomseth har vært på en spennende tur langt mot nord i hele vinter og vår, og har gode tips til deg som vil oppleve noe nytt og morsomt!

TEMA: EVENTYRER

Hva er en eventyrer? Les, og kom deg ut på eventyr, du også!

AKTIVITETSTIPS

Lag ville videoer!

BLI EKSPERT

Forsyn deg fra naturen.

TEST DEG SELV

Hvilken eventyrer er du?

INNHold

Speideren 10-16 #2.2014

Bokstaven og tallet viser hvilket mål i programmerne saken passer til. Merkenes og målene finner du i Stifinner- og Vandrerloggen, og i Speiderbasen.

Mål: F-1, 9, 10

SMÅ OG STORE NYHETER

AKTIVITETSTIPS

BLI EKSPERT

LEDER

Jeg heter
Kirvil og er
redaktør for
Speideren.

PÅ NYE EVENTYR

Er du glad i eventyr? Det er jeg! Både i dem jeg kan lese eller høre på, og dem jeg kan være med på selv! De beste speidereventyrene mine er patruljeturene til speiderhytta vår fra fredag til søndag. Det er lenge siden nå, og jeg husker ikke så mye av hva vi gjorde, men det viktigste var at vi fikk dra på overnattingstur uten ledere eller foreldre, at vi fikk bestemme alt selv. Ingen blandet seg mens vi var på tur, for vi hadde jo ikke mobiltelefoner.

Denne gangen handler Speideren mest om eventyrere, og om hvordan vi kan gjøre en tur til et eventyr. Alle som liker å oppleve noe nytt, som er nysgjerrige og som liker å lære nye, morsomme ting kan være eventyrere.

Jeg håper at Speideren kan gjøre at du får lyst til dra på en ny tur, til å bli kjent med et nytt fjell, en skog, en sti eller et vann. Kanskje du til og med vil prøve en ny aktivitet, lære noe du ikke har gjort før.

Er du fylt 13 år, kan du bli med å seile med speidernes egen fine skute, Havbraatt, i sommer. Det er bare å melde seg på, alt du trenger er å kunne svømme og ha godt humør! Kjapp deg, det blir fort fullt!

Det er fint å være ute i naturen, uansett årstid! Og akkurat nå, når det er vår i lavlandet, mens snøen ennå ligger i fonner på fjellet, er det herlig. Les Speideren, bli inspirert, og kom deg ut sammen med patruljen din – der hvor eventyrene er.

God tur!

Speiderhilsen

Kirvil Kaasa

ansvarlig redaktør

NORGES SPEIDERFORBUND

Besøksadresse:

St. Olavsgate 25, 0166 Oslo

Postadresse:

Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo

Telefon: 22 99 22 30

E-post: nsf@speiding.no

www.speiding.no

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa

Design: Løwehjerte design AS

Trykk: 07 Media

Opplag 10-16: 8 100 (18 000 totalt)

Forsidefoto: Tonje Blomseth

Redaksjonen avsluttet: 07.04.2014

Generalsekretær: Jens Morsø

Speidersjef: Knut Slettebak

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Bidragsyttere: Silje Høysæter, Lise Larsen Kjelstrup, Ksenia Sazonova og Einar Andreas Øvreneess

Redaksjonsråd:

Tove Arntzen (tovearn@online.no)

Carl-Frederic Salicath (cfsalicath@gmail.com)

Alexander Vestrum (vestrum@gmail.com)

Lars Volden (voldenjr@gmail.com)

Espen Willersrud (espen@willersrud.no)

KORTNYTT

*Korte nyheter om små og store speiderhendelser.
Har du gjort noe som andre bør kjenne til?
Tips oss på kirvil.kaasa@speiding.no*

TEKST: ALEXANDER VESTRUM, TOVE ARNTZEN OG KIRVIL KAASA

FOTO: VIVI SÆVIK, PORSGRUNNS DAGBLAD

FOTO: IVAR L. PAULSEN, HARSTAD TIDENDE

SPEIDERE TRENGER VERKEN TV ELLER IPAD

Da speiderne fra 6. Narvik, Kvæfjord og Medkila speidergrupper var på telttur i februar, var underholdningen av den ikke-elektroniske sorten. De hadde ikke med seg TV – naturlig nok, og hvis noen hadde med iPad, var det ikke den de fant fram først, skriver Harstad Tidende. – Vi snakker mye. Forteller dårlige vitser og gode historier. Vi har det rett og slett koselig, sier speider Benjamin.

FOTO: BUDBEREREN

VANNTETT ANDAKTSBOK

Frikirkens Speiderkorps (FSK) har gitt ut et andaktshefte som tåler vann. Det gjør de i samarbeid med Frelsesarmeens speidere, Misjonsforbundets speiderkorps, Blåkors-speiderne og Metodistkirkens speiderkorps, skriver medlemsbladet Budbæreren. – Heftet er i et format som passer i lomma på speiderskjorta, og det er laget i vannavstøtende kvalitet så det tåler å være med på tur i all slags vær, sier redaktør for heftet, Børge Greaker.

HADDE SPEIDERLEDER SOM BARNDOMSHELT

Helen Bjørnøy (60), fylkesmann i Buskerud, har en fortid i speideren, og til Dagsavisen Fremtiden forteller hun at lederen var hennes barndomshelt. – Speiderlederen min var veldig inspirerende, og viste oss mye tillit, forteller Helen, som er prest, og tidligere har sittet i regjering for SV.

FOTO: FYLKESMANNEN I BUSKERUD

FOTO: HEIDI WEXELS RISER

STOR GIVERGLEDE GA NYTT SPEIDERHUS

Snart kan Nes Årnes speidergruppe flytte inn i nytt speiderhus. Det gamle huset til speidergruppa i Romerike krets brant ned i 2011. Både kommune, bedrifter, organisasjoner og privatpersoner har bidratt med penger, skriver avisa Raumnes. – Takket være en enorm giverglede blant bygdefolket har vi reist oss igjen og nå står framtidens speiderhus snart ferdig, sier leder Bent Dehlie.

ENESTE JENTA I SPEIDERTROPPE

Eneste jenta i
speidertroppen

Karoline Sørensen Håstul (11) er eneste jenta i speidertroppen i 1. Brevik speidergruppe. - Det er veldig koselig å være speider.

Guttene er greie, de, men jeg skulle ønske at det var flere jenter å skravle med, sier breviksjenta som har vært speider fra hun var seks år, skriver Porsgrunns Dagblad - Breviksposten.

Når Karoline blir bedt om å beskrive hva hun synes er fint med å være speider, så trekker hun fram hvor gøy det er å være ute i naturen, dra på overnattingsturer til speiderhytta ved Bamblevannet, og å dra på speiderleirer. - Neste år skal vi kanskje på speiderleir i USA. Det blir moro, det.

FLOTT RESULTAT FOR SPEIDER-SPORT

Vår egen nettbutikk Speider-sport er en suksess, et drøyt år etter at butikken ble relansert med nye produkter, ny nettside, nytt styre og ny daglig leder, Svein Otto Aure. På generalforsamlingen i mars ble resultatet for 2013 presentert. Det viste at Speider-sport har generert hele 1,1 millioner kroner tilbake til speiderarbeidet. Godt jobbet!

FOTO: TOVE ARNTZEN

SPEIDERKARNEVAL

Pippier, hippier, batmenn, supermenn og -damer, dansere, fine damer, cowboyer, høner, snømenn, pølse i brød, klovner, skjelett, Supermario og én djevel. Mye god fantasi og kreativitet var samlet da Fredrikstad Frikirke arrangerte karneval for alle småspeiderne i kretsen i februar.

FIKK BRYGGE VIA FACEBOOK

Sjøspeiderne i Søgne har fått en flytebrygge av advokat Olav Sylte, melder nettstedet N24/7.no. Sylte hadde siden 2009 vært i krangel med Mandal kommune om en brygge kommunen hevdet han ikke har søkt om. Sylte har i følge Nettavisen hevdet at bryggen må anses som en båt. Men Sylte ga opp saken, og i stedet skjenket han flytebrygga til sjøspeiderne.

- Jeg leste om saken på Nettavisen, og i kommentarfeltene under stod det noe om at brygga ville bli gitt bort. Jeg skrev i kommentarfeltet at sjøspeiderne i Søgne gjerne ville ha den, og det fikk jeg aksept for av advokaten etter få minutter, sier Jean Salvesen, leder for sjøspeiderne i Søgne.

FOTO: TOVE ARNTZEN

HELE 48 PÅ PEFFKURS

Da Fredrikstad krets holdt sitt første peffkurs 1 i februar, deltok hele 48 speidere fra Gressvikspeiderne, 1. Fredrikstad, Rolvsøy, Kjølbegspeiderne, og Fredrikstad MS. På lørdagskvelden stilte roverne fra Kjølbegspeiderne opp med diskotek, noe som viste seg å være populært.

SOV UTE UNDER HOLMENKOLLRENNENE

På speiding.no fortalte vi om ivrige vestfoldspeidere som hadde vinterleir i Nordmarka under Holmenkollrennene i mars. Også 20 speidere fra Ås overnattet ute for å få med seg tremila og femmila «live». Med en presenning spent opp mellom trærne som eneste ly mot vær og vind, sov speiderne godt pakket ned i soveposene sine, forteller Ås Avis. - Vi frøs ikke, forsikret Syver Ola Tøndvold (12) fra patruljen Ørn, men la forsiktig til at det kanskje kunne bli litt kaldt på beina.

TEMA EVENTYRER

Dem vi tenker på som eventyrere bestiger de høyeste fjellene og går lengst alene med eller uten ski. På film og i bøker er de helter som redder verden, eller lykkejegere som utsetter seg for stor fare for å finne skatter eller utforskede områder. Vi forbinder det lett med mye action og ekstreme utfordringer.

De jakter stadig på de store opplevelsene, og ord som nysgjerrig, engasjert, energisk og stå-på-vilje brukes for å beskrive dem. Disse ordene bruker vi også om speidere, vi jakter også på eventyrene.

For noen handler det å være en eventyrer om å være en våghals, men for de fleste trenger det ikke å bety at vi må ta store sjanser, eller å nå høyest, eller lengst. Det holder at vi utfordrer våre egne grenser litt, og at vi gjør noe nytt, spennende eller morsomt.

Møter du hverdagen med nysgjerrighet og godt humør, kan du snu den gråeste dagen til et lite eventyr. En ekte eventyrer er innstilt på å gripe mulighetene, og finner eventyret hvor og når det måtte være. Uten rett innstilling vil mange muligheter passere uten at du legger merke til dem.

Vi kan si at noe vi har vært med på var «som et eventyr». Det kan være fordi det var eventyrlig vakkert, eller fordi vi kjente oss som en eventyrer som hadde en opplevelse helt utenom det vanlige. Belønningen for å utfordre seg selv er flotte opplevelser, det å vite at vi har klart noe spesielt, og gode minner.

Eventyrene er der ute, vær en eventyrer, gå ut og finn ditt eget, og gjør det til et speidereventyr!

Tove Arntzen

FOTO: TOVE ARNTZEN

FOTO: CHRISTIAN SANGEREID

FOTO: TOVE ARNTZEN

Speiding gir
deg mange
eventyr

FOTO: TOVE ARNTZEN

FOTO: TOVE ARNTZEN

FOTO: CHRISTIAN SANGEREID

NAVN: Tonje Helene Blomseth

FRA: Melhus i Sør-Trøndelag

ALDER: 20 år

AKTUELL: Har vært på eventyr på Nordkalotten siden november. Var den yngste til å gå Norge på langs i 2011.

FAVORITTBOK: Pelsjegerliv av Helge Ingstad

FAVORITTMAT PÅ TUR: Tørka reinkjøtt og Smash

PÅ EVENTYR MED TONJE OG NANNI

Hvis du var skikkelig mørkredd, og egentlig helst ville være sammen med andre på tur, ville du dratt på tur aleine i stummende mørke? Det gjorde Tonje Blomseth (20) fra Melhus, og jammen er hun på tur ennå, sammen med hunden Nanni!

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: TONJE BLOMSETH

Da hun var sytten år gammel gikk Tonje Blomseth fra Melhus hele Norge på langs – aleine. Hun startet på Lindesnes, og etter nesten seks måneder nådde hun Nordkapp. Da var Tonje tidenes yngste til å fullføre denne turen. Det er blitt flere fine eventyr etter det, og siden november i fjor har hun vært på tur helt nord i Norge, Sverige og Finland. Når du får Speideren i posten er hun ennå ikke kommet hjem! Først uti mai når hun «endestasjonen», som er Tydal i Sør-Trøndelag.

Når Speideren snakker med Tonje er hun i Kautokeino i Finnmark. Hun har det fint, men begynner å bli litt sliten etter 2 ½ måneder på ski.

– Først må jeg spørre deg om en annen tur enn den du er på nå: Hvordan kom du på at du ville gå Norge på langs?

– Den ideen fikk jeg ett år før jeg startet, altså da jeg

var 16 år. Da leste jeg Lars Monsens beskrivelse av turen, og ville gjøre det samme.

– Hvordan forberedte du deg på den turen?

– Egentlig mest ved å ligge på sofaen og spise potetgull! Neida, ikke bare det, men det er viktig å «feite seg opp» før en slik tur. Det ble en del sjokolade også. Men selvfølgelig trente jeg på å gå med tung sekk. Jeg fylte den med store flasker med vann, og la i vei for å bli vant til å gå med tung bær.

– Hvordan overbeviste du foreldrene dine om at du skulle gå langs hele landet, fra Lindesnes til Nordkapp?

– Det gjorde jeg egentlig ikke. De trodde ikke på meg da jeg fortalte dem om planene mine. Men da jeg kom og sa at jeg hadde fått en sponsor, skjønnte de at jeg kom til å gjøre det. Da måtte jeg jo! De godtok det forresten aldri skikkelig, selv om de så at jeg

Tonje er veldig glad i hunder, de er gode turkamerater.

Hviledagene bruker Tonje til å sove i teltet.

Tonje liker seg egentlig ikke så godt i mørket.

forberedte meg. Men jeg sørget for å gi dem beskjed om hvilken dato jeg skulle dra, og om når jeg planla å komme tilbake. Da jeg dro, tenkte de at jeg kom til å komme hjem etter et par uker, men det ble seks måneder!

– **Hva er det beste med å være på en så lang tur?**

– Det beste er at det ikke er noe stress i hverdagen, og det å klare seg med det enkle, med det lille en har.

– **Hvordan får du ideer til slike ekspedisjoner?**

– Jeg har sansen for de gamle heltene, Helge Ingstad, for eksempel. De hadde så enkelt utstyr, og likevel dro de på slike eventyr.

– **Hva dreiv du med da du var barn, åtte-ti år, for eksempel?**

– Jeg var aldri noen helt typisk jente, jeg gikk i gutteklær, var ute og lekte, høyt og lavt, og kom hjem

full av blåflekker og skrubbsår. Jeg satt ikke mye stille, og ville ikke gå i rosa! Jeg husker at jeg likte å leke i naturen, søskenbarna mine og jeg krøyp på alle fire for å finne dyrespor, for eksempel etter rev. Og så fulgte vi etter sporet, vi ville finne hiet og skremme reven!

– **Var du noen gang speider?**

– Nei, enten så var det ikke noen speidergruppe der jeg bodde, eller så visste jeg ikke om den! Men jeg dreiv vel med noe av det samme som speidere.

– **Hva er det vanskeligste på en slik tur som du er på nå?**

– Å fryse, bli sulten og sliten, det må du regne med, sånn er det bare. Men det vanskeligste er å holde motet oppe. Når du er midt i en vinterstorm nytter det ikke å tenke på at du skal være på tur i fire måneder til. Da er det minutt for minutt som

→ gjelder. Da bruker jeg å se for meg at jeg er et annet sted, og å høre på musikk.

– Er det noe du er redd for?

– Jeg har vært mørkredd, skikkelig mørkredd. Jeg likte ikke å gå på aleine når det var mørkt, for eksempel. Det er slitsomt å være så redd. Og så har jeg alltid vært redd for å være aleine på tur vinterstid, men nå har jeg begynt å like det! Det har vært med på å bestemme hvordan denne turen skulle være: Redd for mørket pluss redd for å være aleine på tur = tur aleine på vidda i mørketida. Jeg tror på det å utsette seg for frykten og bli ferdig med det. Men det høres mye enklere ut enn det er når jeg sier det slik. Noen ganger er jeg så redd at jeg skriker høyt aleine i mørket!

– Har du møtt på mange ville dyr på turen i vinter?

– Nei, men det er fordi jeg stort sett har vært i områder med reindrift. Men jeg har sett mye ferske spor etter jerv og gaupe.

– Men du har møtt på rovdyr før?

– Ja, da jeg gikk Norge på langs møtte jeg på bjørn,

eller, det var en bjørn rett utenfor teltet mitt. Da var jeg så redd at selv om jeg husker det som skjedde, var det som en merkelig ut av meg sjøl-opplevelse. Men da hadde jeg ingen erfaring med å møte på bjørn. Etterpå har jeg skjönt at det nok ikke var så farlig, at den bare var nysgjerrig, og ikke ville spise meg, men det var det jeg tenkte da den var der.

– Hvordan er en vanlig dag på turen din?

– Dagene har vært nokså like hverandre så langt. Det er gjerne -15 grader, overskyet, sola kan jeg så vidt skimte bak fjellene. Jeg står opp cirka klokka ni. Så spiser jeg frokost, pakker sammen utstyret, og starter på dagens etappe. Jeg går 5-8 timer og 20-30 kilometer per dag. Innimellom har jeg hviledager. I mørketida var jeg mye trøtt fordi det var så lite dagslys, da gikk jeg bare 10-15 kilometer hver dag, men nå er det helt annerledes.

Jeg har med meg en fin turkamerat, en alaskan malamute som er sju år og heter Nanni. Jeg drar aldri på tur uten hund. Hun er med og trekker, og hun er selskap for meg. Nanni er veldig kosesjuk, så jeg får mye fysisk kontakt. Men hun sover utafor teltet, jeg vil at hun skal være tøff, og dessuten

I november tar Tonje
farvel med sola.

stortrives hun når det er skikkelig kaldt og det blåser. Jeg tok henne inn én gang fordi jeg gjerne ville ha litt selskap, men det ble hundehår overalt i teltet! For litt sida hadde vi snøstorm og skikkelig dårlig vær, og Nanni stortrivdes. Det gjør ikke henne noe at det er -45 grader. I vinter har hun fått ekstra tjukk pels, siden vi har vært ute hele tida.

– Er det noe du har med deg på tur, for eksempel utstyr, som du er veldig glad i?

– Jeg har alltid med meg musikk og en minihøytaler. Det er fint å ha ved leirbålet om kvelden, eller når det er storm. Da hjelper musikken meg med å meditere og motivere meg sjøl.

Ullkartanker, en slags tova ullsko, vil jeg også ha med meg. De er gode å bruke fra høst til vår. Og så et vanlig liggeunderlag av skum. Det er ikke nok å ligge på vinterstid, når det er skikkelig kaldt, men det er supert som «arbeidsbenk», tørt og fint, jeg kan sitte på det, og legge utstyr utover det når jeg må reparere noe. Dessuten veier det nesten ingen ting, så det er lett å ta med.

– Har du noen favorittmat på tur?

HELGE INGSTAD

var en norsk jurist, forfatter og forsker (1899-2001). Han levde og arbeidet flere år på Grønland, Svalbard, Alaska og Canada.

– Ja, tørka reinkjøtt er jeg veldig glad i, og Smash - salt og søtt på en gang er skikkelig godt!

– Hva med en favorittbok?

– «Pelsjegerliv» av Helge Ingstad, den kan jeg anbefale til alle!

– Hvilket lurt tips har du til barn og unge som vil oppleve flere eventyr?

– Start i det små, men ta utfordringer på strak arm, og våg å gjøre noe du synes er litt skummelt! Utfordre deg sjøl på å mestre nye ting, for eksempel å sove ute når det er skikkelig kaldt, eller å reparere noe sjøl. Jeg har et slags «barometer» i hodet: Det viser hvor jeg vil, hva jeg må gjøre for å komme dit, og hvor langt på veien jeg har kommet. Det kan du godt tegne for deg sjøl: Ta et ark, tegn eller skriv hva du har lyst til å få til helt øverst, og så tegner eller skriver du hva du må oppnå for å komme dit. Det er en fin øvelse og en god start!

ANNONSE

Foto: Birgitte Høivang, Silje Høivang og Øyvind Johnsen

Til fjells i sommer eller høst?
Legg turen til flotte Solstølen!
 For leie, se booking.speiding.no

ALLTID BEREDT

TUNGT ELLER LETT KAMERA

Det beste kameraet er det du alltid har med deg.

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Dette ordtakinget kjenner både hobbyfotografer og de flinkeste proffe fotografene. Da må jo mobilkameraet være best, da! Eller?

Jeg er blant dem som ofte bærer litt ekstra for å ha med fotoutstyr som gir skikkelig bra bildekvalitet. Et bilde fra en smarttelefon kan bli godt nok til å forstørres og henges på veggen i patruljerommet, men sjansen for å få et kjempebra bilde til slik bruk er større med et skikkelig kamera.

TYNGDE

Her må du tenke gjennom hvor lang turen er, og

hvor tung bagasjen din er. Forskjellen mellom en iPhone (under 100 gram) til et fullformats speilreflekskamera med ekstra batteri, en god zoom og et lyssterkt teleobjektiv (totalt rundt fire kilo) merker du godt! Midt mellom finnes flere gode kompaktkameraer, og hybridkameraer. Hybridkameraer kalles ofte speilløse kameraer.

HUSK BATTERI!

Uansett hvilket kamera du tar med på turen virker det dårlig uten

oppladet batteri. Husk at hybridkameraer som bare har skjerm - ikke en god, gammeldags optisk søker, en sånn du legger øyet inntil – «bruker opp» batteriet mye raskere enn et kamera der du bruker søkeren mindre.

Når det er kaldt ute vil du også merke at batteriene varer mye kortere. Et triks er å ta dem ut av kameraet og ha dem nært på kroppen (holde dem varme) når du ikke bruker kameraet. Og selv om det koster litt, er et ekstra batteri til å ha med på tur verdt prisen!

HVILKET KAMERA?

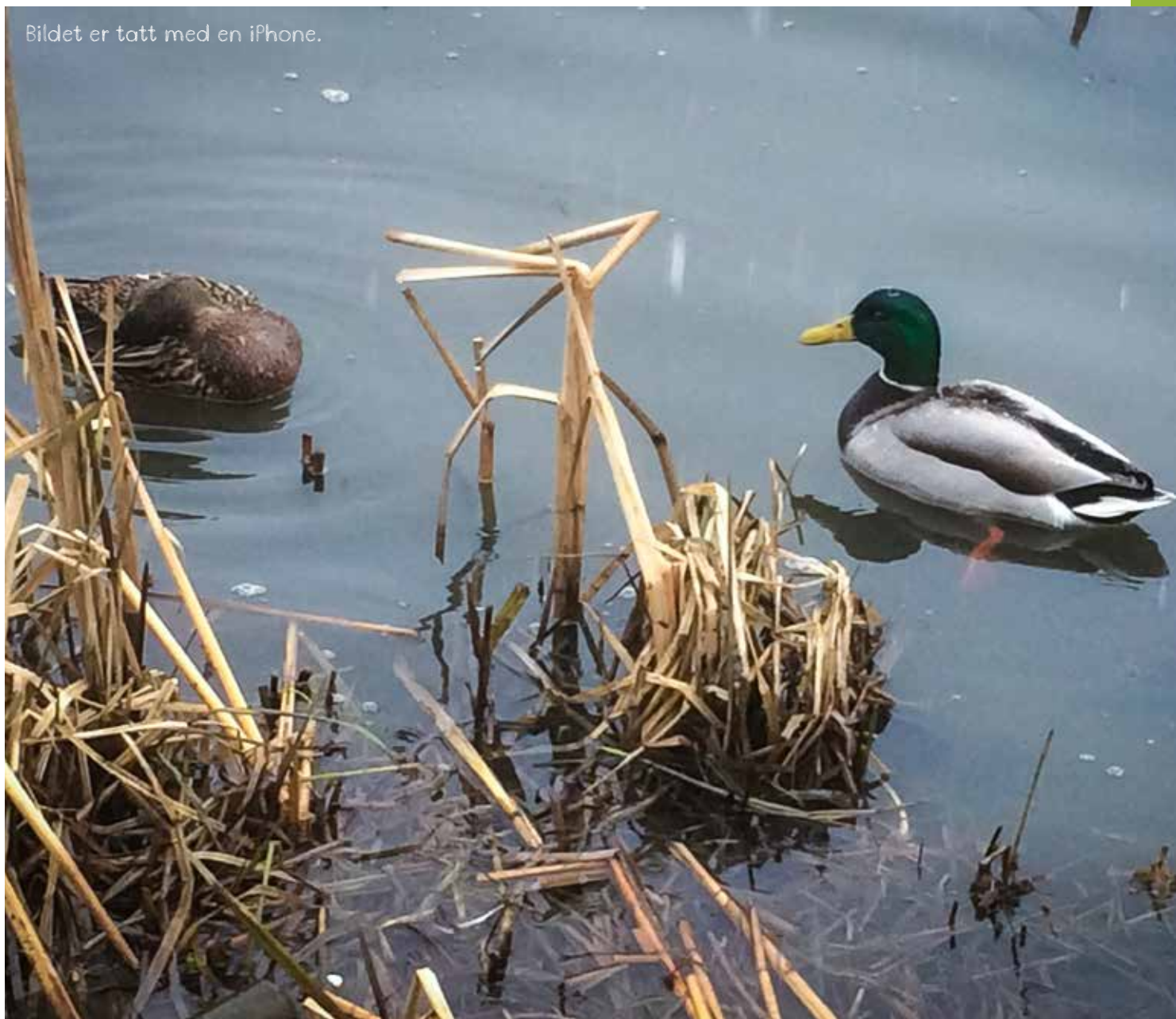
Jeg bruker ulike kameraer. Bildet nedenfor har jeg

tatt med et iPhone 5s med digital zoom, men jeg har også et hybridkamera, Canon EOS M, og et speilreflekskamera, Canon EOS 5DIII. Det siste – helt klart det tyngste – tar også de beste bildene. Men om du synes det er verdt å bære med seg et tungt kamera på tur, blir opp til deg.

Fordypningsmerke: Foto og film (Speiderbasen)
For stifinnere og vandrere:
<http://speiderbasen.no/vis/?id=585>

Bildet er tatt med en iPhone.

SPEIDEREN TESTER ACTION-KAMERAER

LAG VILLE VIDEOER!

Se filmen Alexander laget når kameraene ble testet.

Du kan dra på verdens mest krevende turer og ekspedisjoner – men vil noen tro deg hvis du ikke har bilder og film å vise fram?

TEKST: ALEXANDER VESTRUM • FOTO: PRODUSENTENE

Vi har valgt å se på action-kameraer som koster 2 000 kroner eller mindre, selv om det også finnes dyrere og mer avanserte modeller. Det finnes tre store merker på markedet - GoPro, Sony og Contour - og GoPro er klart den største av dem.

Felles for alle kameraene er at de har ekstreme vidvinkelobjektiver. Det betyr at de filmer veldig «bredt». Alle tre har en bildevinkel på 170 grader som er cirka det samme du selv kan se uten å snu hodet fra side til side.-Det gir deg mulighet til å få med halvparten av alt det som skjer rundt deg!

Det er en fordel å lese bruksanvisningen før du setter i gang, slik at filminnstillingene blir best mulig. Action-kameraene kan ikke erstatte vanlige videokameraer, både fordi de bare gir ekstrem vidvinkel (alle du filmer på nært hold får

store neser!), og fordi de heller ikke har like god lyd kvalitet.

Når du setter i gang med et action-kamera er det bare fantasien som setter grenser! Den kompakte størrelsen gjør det mulig å filme ting fra uvante vinkler, og kameraene tåler både en støyt og litt fuktighet. De fleste gir deg også fine muligheter til å lage «timelapse», det vil si å sette sammen en film av en rekke bilder tatt med jevne mellomrom.

Utfordring: Lag en tominutters actionfilm fra neste speidertur, og send den til oss!

CONTOUR ROAM 2

Pris: ca. 1 500 kroner.

Lav pris. Vridbart objektiv. Vanntett ned til 1 meters dyp uten plasthus.

Noe større enn de andre kameraene. Begrenset utvalg av tilbehør.

SONY HDR-AS30

Pris: ca. 2 000 kroner.

Wi-fi. Bildestabilisator. Noe bedre lyd enn mange av konkurrentene.

Begrensede muligheter for feste når plasthuset ikke er på.

GOPRO HERO 3 WHITE EDITION

Pris: ca. 2 000 kroner.

Kompakt størrelse. Wi-fi. Bra bildekvalitet. Helt klart størst utvalg av tilbehør.

Litt dårlig lyd kvalitet - særlig med plasthuset på.

NYHET!

KANOTUR

Kr 219

Spesiallaget byggesett i 76 deler
som inneholder LEGO® elementer.

Foto: og design: Per Gundersen / Bonanza

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK I 100 ÅR!

Overskuddet fra salg av speiderskjorter, merker, klær og turutstyr på **www.speider-sport.no** går tilbake til speiderarbeid i Norge. I 2013 genererte vi omlag 1,1 millioner kroner tilbake til Norges speiderforbund!

TEST DEG SELV

HVILKEN EVENTYRER ER DU?

Vi har alle en eventyrer i oss, og speidere er kanskje mer glad i eventyr enn mange andre. Et speidereventyr kan være så mangt, alt fra å utforske en ny del av skogen der du bor, til å klatre opp på en høy fjelltopp. Men hva slags eventyrer er du?

TEKST: CARL- FREDERIC SALICATH • ILLUSTRASJON: LISE LARSEN KJELSTRUP

Sett ring rundt svaret ditt

Går du deg ofte bort?

- A. Nei, men jeg elsker TV-programmer, bøker og filmer om folk som gjør det, og som opplever masse før de finner veien hjem.
- B. Det hender, men jeg finner alltid den riktige stien igjen. I alle fal til nå.
- C. Aldri, hvis jeg lurer, er det alltid noen å spørre i nærheten. Sånn er det med byer, det er veldig mye folk der.
- D. Pøh, en speider går seg aldri bort, men jeg er ofte på steder jeg ikke hadde tenkt å gå til.

Hva har du alltid med deg på eventyr?

- A. TV-guiden. Må passe på å få med meg flest mulig natur- og Bear Grylls-programmer.
- B. Kart og kompass, selvfølgelig. Og spade, så jeg kan grave meg ned i tide.
- C. Mobilen. Drar aldri hjemmefra uten.
- D. En solid kniv, med den kan man klare alt.

Hva er drømme-eventyret?

- E. Å krysse Sydpolen til fots, på TV, altså. Sammen med Bear Grylls og to pingviner.
- F. Å gå opp på alle tusen-toppene i Norge. Det hadde vært toppen! Eller svømme fra Lindesnes til Nordkapp, kanskje ...?
- G. En jorda-rundt-reise, med stopp i London, Paris, Berlin, Roma, Istanbul, Mumbai, Beijing, Sydney, osv., osv. ...
- H. Finnes det noen titusen-topper jeg kan klatre?

Hvordan takler du eventyr-suget i hverdagen?

- A. Leser bøker av og om eventyrere, Roald Amundsen, Helge Ingstad og Jack London, hver

dag.

- B. En tur ut der jeg bor, eller til speiderhytta er alt jeg trenger.
- C. Det går greit så lenge jeg er i byen, men ellers ... grøss!
- D. Da planlegger jeg neste eventyr. Leksene må vente når jeg tar kartet frem.

Hvem blir med deg på eventyr?

- A. Det er vel heller jeg som er med dem.
- B. Speiderpatruljen er de beste turkameratene mine.
- C. Alltid et par venner.
- D. De som klarer å holde følge med meg. Sist var det en isbjørn, den var tam før jeg kom hjem, men mamma sier jeg ikke kan beholde den.

Hvem er ditt største forbilde?

- A. Bear Grylls og Lars Monsen. Det er heltene sine, det!
- B. Peffen min. Kan finne frem selv om kartet er opp ned.
- C. Phileas Fogg, han som reiste Jorda rundt på 80 dager.
- D. Roald Amundsen.

Hvordan trener du til eventyr?

- A. Et 18-timers TV-maraton med «Monsen på tur» er en god start!
- B. Pakker sekken full og går en tur, selv om jeg ikke skal ligge over.
- C. En god frokost og gode sko. Bygater er hardt underlag! Og så er jeg mye på postkontoret og øver meg på å stå i kø.
- D. Noen mil med løping i motbakker, og så litt fjellklatring. Rolig trening, som du skjønner.

Hva savner du mest hjemme når du legger ut på eventyr?

- A. Må jeg reise hjemmefra for eventyr?
- B. Dusj, det savner jeg mer enn data.
- C. Mammass middager. Tross alt.
- D. Ikke noe, villmarken er hjemmet mitt!

Hva har du lært mest av å være speider?

- A. En speider er en god venn.
- B. Eventyrene er det ute, det er bare å lete.
- C. Speidingen kan du ta med deg i hverdagen, selv langt fra skog og mark.
- D. Speiding gjør deg rustet til å takle motgang og vansker.

FLEST A: SOFAEVENTYREREN

Du elsker alt som har med villmark og eventyr å gjøre, og sluker TV-programmer og bøker om natur og om naturens helter. Du vet alt som er verdt å vite om hundekjøring og fjellklatring, uten å ha prøvd selv. Kanskje det er på tide å legge ut på tur? Og husk, eventyrene er nærmere enn du tror!

FLEST C: ASFALTOPPDAGEREN

Du vet godt hvordan skogen ser ut, men mellom den og deg ligger gate opp og gate ned med kaféer og shopping. Du har besøkt flere store byer, og har enda flere i planene. Og hvem vil vel ha granbar i håret når grilling i parken bare er så bra? Men husk at verden er mye mer enn bygater og butikker. Det kan være herlig å komme seg ut i telt eller gapahuk en gang imellom, bare du får med deg gode speidervenner!

FLEST B: NORGESVENNEN

Du er en hjemmekjær eventyrer. Du er skikkelig glad i naturen like utenfor døren. Turer med patruljen er det beste som finnes. Landet vårt er stort og flott, og de beste feriene har du her til lands, ikke bry deg om at de fleste i klassen heller vil til syden i feriene! Men husk å finne tilbake til hytta, teltet, eller veien hjem før uværet kommer, det er ingen skam å snu!

FLEST D: BJØRNEJGEREN

Jeg visste ikke at Lars Monsen leser Speideren! For har du havnet her, må du allerede ha gått de fleste villmarker på kloden på tvers og på langs. For deg er ingen topp høy nok, og ingen bjørner for tøffe. Speidermøtene fyller du med skumle fortellinger om klapperslangen som fortsatt er redd når den lukter mennesker, takket være deg. Men du må kanskje lære deg å lete etter de store eventyrene i de små? Bålkos med patruljen er vel et stort eventyr i seg selv...?

AKTIVITETSTIPS

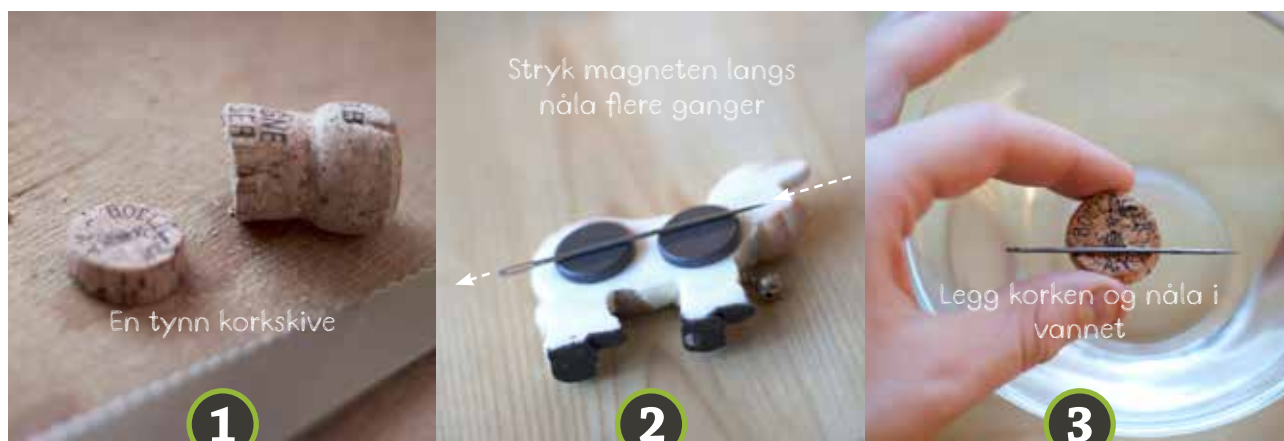
Mål: F-2,
K-5

LAG DITT EGET KOMPASS

Det er ikke alltid vi har et kompass når vi vil finne ut av himmelretningene. Det finnes mange andre måter å finne ut av nord og sør på, og her er en morsom metode. Dette kompasset er ikke så praktisk å ta med seg på tur, men har du en kopp, en kniv, sysaker og en magnet med deg, kan du få det til ute også!

TEKST OG FOTO: LARS VOLDEN

DU TRENGER:

- En litt stor nål
- En kork eller en bit isopor
- En skål med vann
- En magnet

SLIK GJØR DU DET:

1. Skjær en tynn skive av korken med en skarp kniv.
2. Hold nåla mellom fingrene, og stryk magneten langs nåla, fra nåløyet til spissen, flere ganger. Det er viktig å gjøre dette i samme retning hele tiden, og ikke dra magneten frem og tilbake. Nå er nåla blitt magnetisk, akkurat som en kompassnål.
3. Legg kork- eller isoporbiten på vannet, og balanser nåla oppå. Er det vanskelig å få nåla til å ligge, kan du feste den med en liten teipbit på korken.

- Vi har kjent til magnetisme og magnetiske materialer helt siden de gamle grekernes tid, altså i mer enn 2 000 år.
- For cirka 1 000 år siden fant kineserne ut at magnetismen kunne brukes til noe virkelig nyttig da de fant opp kompasset.
- Inne i jorda er det masse jern som gjør at jorda virker som en gigantisk magnet. Denne jord-magneten har én ende (som kalles pol) ved Nordpolen, og én ved Sydpolen. En liten magnet som flyter fritt i vann, for eksempel hjemme på

Nå vil den ene enden på «kompassnåla» peke mot nord, og den andre mot sør.

Om det er spissen eller øyet som peker mot nord, henger sammen med hvilken pol på magneten du brukte. Klarer du å finne ut med hvilken magnetpol og hvilken vei du må stryke nåla for at spissen skal peke mot nord?

Hvilke andre måter å finne nord og sør på enn med et kompass vet du om?

AKTIVITETSTIPS

Mål: F-1,
9, 10GJØR TUREN TIL ET
EVENTYR

Er det snart tid for patruljetur eller troppstur? Har dere lett for å dra på samme type tur hvert år, eller er dere flinke til å variere? Uansett kan det kanskje være godt å få litt nye tips til hvordan dere kan gjøre turene til skikkelige eventyr.

TEKST OG FOTO: TOVE ARNTZEN

Her er forslag til hva dere kan gjøre:

- Ta en annen vei til et sted dere har vært før. Da får dere sannsynligvis se noe nytt.
- Gå turen i mørket, da blir det straks mer spennende. Gå en refleksløype med fakler. Fortell spøkelseshistorier!
- Ta med instrumenter, eller lag noen av det dere finner hjemme eller i naturen. Ha en friluftskoncert under stjernehimmelen.
- Padle kano i soloppgang, solnedgang, eller i måneskinn.
- Dra på en rollespilltur der dere spiller et eventyr eller en historie fra en film eller en bok. Dere kan også la virkelige hendelser og eventyrere inspirere dere. Skriv manus, lag kostymer og andre rekvisitter. Lag mat som passer til.
- Bruk dere selv som spillbrikker i for eksempel bondesjakk. Spillbrettet kan dere lage av pinner, eller tegne opp på bakken.
- Bruk en trestamme eller grein og ha limbo-konkurranse.

- Lag egne fiskekroker og dra på fisketur. Rens, stek og spis helt fersk fisk.
- Bad i havet eller sjøen på høsten eller våren, og varm dere godt ved bålet med en stor kopp kakao med marshmallows i etterpå.

La dette inspirere dere til utfordrende og morsomme ting dere kan gjøre på neste tur. Sjekk også Speiderbasen for flere aktivitetstips. Noen turer krever litt planlegging. Men forberedelsene er jo en del av moroa! La alle komme med forslag til hva dere skal gjøre. Hvis det er vanskelig å bli enige, avgjør ved avstemning. Legg en plan, og bli enige om hvordan dere vil gjøre det, og hvem som skal gjøre hva. Det trenger ikke nødvendigvis være mye planlegging. Av og til handler det om å se mulighetene, ta det som det kommer, og gripe de små øyeblikkene. Det kan bli magisk og eventyrlig. En trenger ikke å bestige et fjell for å oppleve et eventyr. Dere får ikke mer moro enn dere lager selv!

TRE SPEIDERE OM HVA SOM GJØR SPEIDERTUREN TIL ET EVENTYR:

**MÅNS MAURLAND SJØSTRAND
(12 ÅR), 4. FREDRIKSTAD**

– Da vil jeg klatre i trær, for det er morsomt å svinge seg i greinene. Det kunne vært fint å få ta med klatreutstyr, og klatre i en klatrevegg også. Og så vil jeg utforske andre nye steder, for det er spennende. Vi kunne padla lang tur med kajakk, og overnatta ute.

**JESPER LEK
HANDEGARD
LARSEN (12 ÅR), 4.
FREDRIKSTAD**

– Det må være å lage granbarhytte, brenne bål og prøve å overleve ute i naturen uten elektronikk, men vi måtte ha med mat. I et annet, varmere land kunne jeg kanskje prøvd å leve av det jeg fant i naturen. Kunne også vært interessant og spennende å sove under åpen himmel.

**SYVER MOLANDER
HELLBERG (11 ÅR), 4.
FREDRIKSTAD**

– Å få bruke kniv og spikke for å lage ting. Tror jeg ville prøvd å sove i telt helt alene, og så hadde det vært veldig kult å få dra på safari i Afrika.

AKTIVITETSTIPS

LYTT TIL ERFARNE TURFOLK!

Her er et par turforslag fra speidere som har vært på mange turer. Kanskje finner du et tips til en tur ikke så langt unna deg? Pakk sekken, snør turskoene, og legg i vei!

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: PRIVAT

Erling Husby, Vikhamar speidergruppe, vertskap på Solstølen i påska i år:

PATRULJETUR TIL JERVFJELLET

– En av mine favoritturer er i området der hvor jeg hadde min første patruljetur som 12-åring.

Man starter ved Saksvikvollen og går mot Bjørnstad tjønn, og kan eventuelt fortsette helt opp til Jervfjellet om man har lyst. Det er ikke så mange turgåere som bruker dette området, så her får jeg følelsen av å være i villmarka. Jeg synes denne turen passer godt som patruljetur, men den er også topp for både roverlaget og lederpatruljen. På turen får du masse variert terreng med fine overnattingsplasser, fiskemuligheter, bær- og soppterreng, topptur til Jervfjellet og muligheter for å besøke en liten hule.

Morten Ødegaard, 1. Kolbotn speidergruppe og Nettverk Friluftsliv:

SEN HØSTTUR OVER SKRIMEFJELLET

– Å gå over Skrimfjellet i Buskerud er en flott helgetur som passer for alle, med både hytter og skog man kan bo i. Det er egentlig flere små fjell, som så vidt stikker over tregrensen.

Du kan starte ved en av parkeringsplassene i

sør-øst, og begynne med å gå opp på det vesle Jotefjellet. Her har du flott utsikt over resten av turen. En bratt sti fører opp på Styggemann, den høyeste toppen, med et bittelite tårn på. Derfra går du tilbake til parkeringen over flere store flate småfjell med god utsikt. Turen egner seg godt som en sen høsttur, rett før den første snøen kommer. Når alle de små myrene og vannene har fryst, er det lett å gå, og korte dager passer med korte etapper, som likevel gir en variert tur med skog, vann og småfjell.

Jon-Arne Nymo, 1. Bodø speidergruppe

OVERNATTINGSTUR TIL KEISERVARDEN

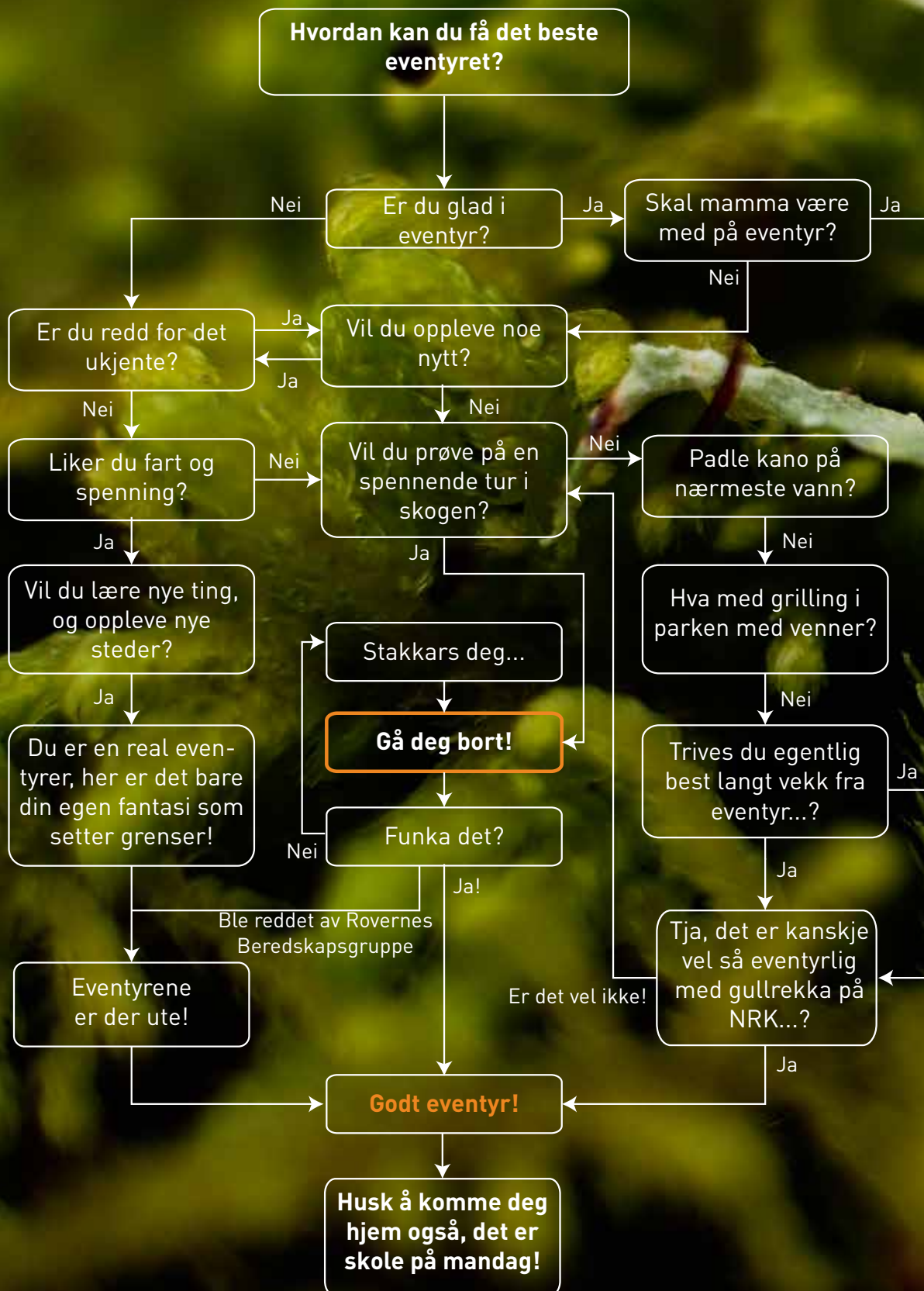
En av mine første overnattingsturer som speider var topptur til Keiservarden med overnatting ved Kretjønna i Bodømarka. Det er bare fire kilometer fra byen til Keiservarden, en flott topp rett utenfor bykjernen. Det er to hovedveier opp til toppen, enten å gå sti langs en fjellrygg, eller gå en kjørevei opp. Toppen er på 366 meter, og her kan du se ut over minst åtte av kommunene rundt Bodø. Siden det er to forskjellige ruter til toppen, passer den for speidere i alle aldre. På turen er det flere benker for en kort rast, og overnattingen ved et lite fjellvann gir mange flotte speideropplevelser.

AKTIVITETSTIPS

FLYTSKJEMA EVENTYR ...

BLI EKSPERT

FORSYN DEG AV NATUREN

Tips!
Ikke bruk planter
som vokser langs en
trafikkert vei.

Mennesker og dyr har alltid fått næring fra det naturen har å by på. Men i dag trenger få mennesker, i alle fall i vår del av verden, å tenke på å høste eller jakte for å få tak i mat. Butikkene har alt vi trenger og mere til. Men naturens eget spiskammers er fortsatt der ute, vi må bare vite hvordan vi bruker det riktig. Å kunne litt er både gøy og nyttig!

TEKST OG FOTO: TOVE ARNTZEN

OM VÅREN:

Gaukesyre, gjøkesyre, også kalt kløversyre:

Plukk og spis blomster og blader ferske, eller prøv med melk som dessert. Du kan gi dem et lett oppkok i vann, da blir smaken mildere. Syreplantene kan du bruke i supper, og til poteter og fisk for å gi en litt syrlig smak. Du kan også tørke dem og bruke som te. Vær forsiktig med å spise mye syreplanter ofte - det er ikke bra for nyrene. Men du kan spise en god del før det blir fare på ferde.

Brennesle: I gamle dager ble brenneslen dyrket, i dag er den ugress. Bruk hansker når du plukker den. Når du heller kokende vann over bladene, slutter de å «brenne». Blader fra unge brennesleplanter kan du bruke som spinat, de er sunne, med både vitaminer og mineraler. Forvellet brennesle smaker nesten som persille i eggerøre og supper. Tilsett sukker i kokekraften, og vips har du en leskedrikk. Tørket brennesle kan du male opp/knuse til pulver og tilsette i melet når du baker brød eller rundstykker. Røttene kan du koke eller spise ferske.

Løvetann: Bladene kan du spise som de er mens de er små og lysegrønne, eller bruke dem i salater, supper eller stuinger. De smaker litt som rosenkål

når de er kokt. Løvetann inneholder mye C-vitamin.

Bjørk: De ferske bladene er gode og næringsrike å tygge på, de kan også brukes til te. Sevja (bjørkesaften) smaker friskt, er næringsrik og kan brukes som søtningsmiddel. Er du allergisk mot bjørkepollen, bør du holde deg unna både blader og sevje.

Furu: Furunåler kan brukes til te eller krydder og inneholder mye C-vitamin.

Gran: De lyse, ferske skuddene kan spises rå eller brukes til te. De inneholder mye C-vitamin. Den hvite faste kvaen kalles godkva og er naturens egen tyggegummi. Først smuldrer den i munnen, og smaker ikke godt, men etter hvert blir smaken bedre.

Selje: Kapp en kvist om våren, fjern barken og slikk i deg sevjen, den er næringsrik og smakfull. De unge, lysegrønne bladene kan spises.

OM SOMMEREN OG HØSTEN:

Engsyre: Denne planten kan du plukke på enger og i skogen, den vokser også på fjellet en del steder. Bladene smaker syrlig, og du kan bruke dem slik du bruker gaukesyre.

Smørbukk: Bladene kan spises ferske, men får litt mildere smak hvis du koker dem. Spiser du ca. 100 blader, dekker du faktisk dagsbehovet for C-vitamin. Rota kan også spises fersk eller kokes i ca. 15 minutter.

Bær: Bær vokser på ris, busker og trær. Spis ikke bær du ikke kjenner, for det finnes en del bær som er veldig giftige. En regel er at bær som vokser på ris som ligner blåbærris, er spiselige.

Om barkmel: Du har sikkert hørt om barkebrød som ble brukt i nødstider i gamle dager. Egentlig ble ikke barkebrød bakt av mel fra bark. Det ble brukt mest vanlig mel, tilsatt noe «mel» av tørket og malt silvev - det tynne laget mellom barken og veden i løvtrær og furu. Barkmelet satte ganske mye smak på brødet, og det var ikke særlig godt. Da poteten ble importert til Norge ble det ikke lenger nødvendig å bruke barkmel i maten. Heldigvis!

Mål: F-7, S-7

OM HØSTEN:

Nyper: Nyper er rike på C-vitamin. Plukk bærene, fjern frøene og spis dem rå, eller kok dem i ca. 15 minutter. De kan også syltes.

Sopp: Naturen er full av sopp som er spiselig, men det er også mange sopper som er giftige. Derfor er det veldig viktig at du gjør deg kjent med hvilke vi kan spise og hvilke vi må holde oss langt unna. Ta med en soppbok, og dra helst på tur sammen med en som kan mye om sopp. Om høsten finnes det soppkontroller flere steder i landet. Der kan du få hjelp til å sjekke soppen du har plukket.

Spis bare den soppen du er 100 % sikker på! Det finnes alt for mange giftige sopper til at du kan ta noen sjanser. Se også side 29 i «Speideren» 10-16 i #3 2013.

Sopp må stekes før den kan spises. Bruk litt smør eller margarin, og dryss på salt og pepper.

Forvelling: Kok opp vann, ha i det som skal forvelles. Kok plantene i 2-4 minutter. Flytt de forvellede plantene over i iskaldt vann og la dem ligge like lenge som forvellingstiden.

ÅRET RUNDT:

Fisk: Vi er heldige og har mye fisk i både elver og fjellvann, og i havet. Fisk er en god næringskilde, gir mye protein, og er, med litt flaks, tålmodighet og kunnskap, nokså lett å fange med garn eller fiskestang. Fisk kan spises rå, men smaker best hvis den stekes eller kokes/trekkes. Er du under 16 år, kan du få gratis fiskekort, men det er ikke over alt du har lov til å fiske likevel. Sjekk hvordan reglene er der du bor.

Vann: Husk også at kroppen trenger mye væske for å holde det gående. Vi kan overleve i noen dager uten mat, men ikke uten vann. Naturen er full av rennende ferskvann som er rent nok til å drikkes. Hvis vannet er stillestående, eller du av andre grunner er usikker på om vannet er rent nok, kan du koke det og avkjøle det før du drikker det.

IKKE

spis noe du ikke er helt sikker på. Vi har en rekke planter og sopp som er dødelig giftige, selv i små mengder. Noen av dem ligner på spiselige planter.

VERDENS STØRSTE SPEIDEREVENTYR

World Scout Jamboree er speidernes verdensleir, som blir arrangert for jenter og gutter mellom 14 og 18 år hvert fjerde år. Det er den største samlingen en speider kan være med på. Neste år er det Japan sin tur til å arrangere jamboree. Da deltar nesten 900 speidere og ledere fra Norge.

Tekst: Lars Volden • Foto: Gull H. Pedersen, Kristin Junker Jensen og Bjarne Lohmann

På jamboreen i Japan skal det handle mye om aktuelle temaer som fred, natur, samfunn og vitenskap. De norske deltakerne har fått tilbud om en rundreise i Japan før leiren, så det blir virkelig et speidereventyr de sent vil glemme. Det har vært arrangert verdensspeiderleire siden 1920-tallet, altså i nesten 100 år. Mange norske speidere har fått oppleve spennende eventyr og øyeblikk på jamboreer gjennom tidene.

Johanne Prestegård fra 2. Kristiansand FSK speidergruppe har vært med to ganger. Én gang som leder i Sverige i 2011, og én gang som speider i England i 2007. Det spesielle med Jamboreen i 2007 var at hundreårsjubileet for speiderbevegelsen ble markert på øya Brownsea Island, hvor den aller første speiderleiren noen gang ble arrangert i 1907. Johanne var blant de få jamboreedeltakerne som fikk reise fra jamboreen for å være med på markeringen på øya. De var der i flere dager.

Johanne (17) og Elise Haug Tokheim (18), midten, sammen med leder Helge Emil Bjelland i 2007.

– Vi dro av sted midt på natta, og kjørte buss et godt stykke før vi tok båt til øya, forteller Johanne.

Da Johanne og de andre speiderne kom fram ble

OM JAMBOREE

Ordet *jamboree* betyr sammenkomst, altså å samles et sted, og det passer bra! På engelsk brukes *jamboree* også om mindre leire, for eksempel *national jamboree*.

OM SPEIDEREN PÅ VERDENSBASIS

I nesten alle land i hele verden finnes det speidere, til sammen nesten 40 millioner! I Norge er det mellom 30 000 og 35 000 speidere.

de delt inn patruljer, slik speidingens grunnlegger, Robert Baden-Powell, hadde gjort det hundre år tidligere. Speiderne kom fra mange forskjellige land, og de neste dagene gjorde de mye gøy sammen. De lærte også om forskjellige religioner, om speidingens historie, og ble godt kjent med hverandre.

– På selve hundreårsdagen 1. august var det en helt spesiell stemning. Jeg husker særlig at vi sto og holdt hender med speidere fra hele verden, mens vi så på at sola gikk opp.

– Noe annet jeg husker veldig godt var en tur vi gikk med noen afrikanske speidere. Det var utrolig mange røde ekorn som hoppet rundt i trærne! Det var helt eventyrlig, forteller Johanne.

– Hele jamboree-opplevelsen i England var som et eventyr. Når jeg skal fortelle om leiren kan jeg godt starte med «Det var en gang»!

Carsten Henrik Pihl var speidersjef fra 2002 til 2006. Han var deltaker på jamboreen i Australia i 1987/1988. Han husker at åpningsleirbålet var et stort øyeblikk. Dette var før det ble mer vanlig å reise til Australia, så for ham var hele reisen og jamboreen veldig spesiell.

– Under åpningen, som var på nyttårsaften i 1987, fikk jeg lov til å bære det norske flagget. Da jeg så utover de 14 000 deltakerne fra alle verdensdeler, skjønte jeg for første gang hvor stor organisasjon speideren er.

Carsten forteller videre at jamboreen i Australia har betydd mye for ham:

– Jeg kan ikke si at det å være med på jamboree gjorde at jeg ble speidersjef, men det var viktig for at jeg skulle fortsette som speider. Så det spilte nok en rolle, forklarer den tidligere speidersjefen.

OM SPEIDERSJEF

Speidersjefen er den øverste, valgte lederen i Norges speiderforbund. Speidersjefen og resten av Speiderstyret blir valgt på Speidertinget annethvert år. Den speidersjefen vi har nå heter Knut Slettebak.

OM BADEN-POWELL

Engelske Sir Robert Baden-Powell startet speideren for mer enn 100 år siden. Noe av det første han gjorde var å samle noen gutter til verdens første speiderleir på Brownsea Island.

CHRISTIAN VEDELER (18)

fra Oslo gikk Norge på langs i 2012, da var han 16 år. Han var ikke den første, men den yngste noen gang. Året før hadde Tonje Blomseth gått turen, hun var 17 år.

1. En eventyrer er en person som følger sine drømmer, som bevisst søker mot det ukjente for utvide sin horisont.
2. Mitt største eventyr til nå har vært å gå Norge på langs. Et eventyr som byr på alt! Og som du aldri vil skal ende. Jeg ville se hele verden, så hvorfor ikke starte med Norge?

EKSPERTEN OG SPEIDEREN

1. Hva er en eventyrer?

2. Hva er ditt største eventyr til nå?

TEKST: ALEXANDER VESTRUM • FOTO: PRIVAT

SIGRID MOEN (13)

Patruljeassistent i Panda, 1. Tverlandet speidergruppe, Salten krets.

1. En eventyrer er en som tør å utfordre seg selv, og en som søker spenning.
2. Mitt største eventyr fram til nå var da jeg var med troppen på snøhuletur, og overnattet i snøhule. Jeg planlegger et nytt eventyr, at jeg og speidervenninnen min, Ingrid, skal gå Norge på langs.

AKTIVITETSTIPS

VÅRT NORDLIGSTE EVENTYR

Her fant den verdenskjente forskeren Jørn Hurum sine første fossiler – og landskapet er som ingenting annet du har sett. Dugnad sleiren på Svalbard er speidernes mulighet til å komme seg helt til 79 grader nord.

TEKST: ALEXANDER VESTRUM • FOTO: BIRGITTE HENEIDE

Hver sommer får rundt ti speidere over 18 år sjansen til å delta i arbeidet for Kings Bay AS. De som søker blir vurdert ut fra speider- og yrkesbakgrunn. Du må ikke absolutt være håndverker for å søke, men du må være klar for å ta i et tak. Kanskje dette er noe du vil være med på om noen år?

LANGE DAGER

Torill Bye Wilhelmsen deltok på dugnad sleiren for et par år siden. Hun forteller om tolvtimersdager med hardt arbeid, og at hun aldri har vært så sliten, gretten og stuptrøtt.

I etterkant er det de fantastiske naturopplevelsene og bevisstheten en får av å være der som hun husker best. Trækker du på mosen utenfor stien, tar det tre år før den blir like stor igjen! Dyrelivet er også eventyrlig, den stuttbeinte svalbardreinen, og lekne fjellrevunger, for eksempel.

– Så er du ute etter en opplevelse utenom det vanlige, søk! Du vil ikke angre! skrev Torill på Facebook etter turen.

FOSSILFUNN

Jørn Hurum deltok på dugnad sleiren på Svalbard for å få lete etter fossiler i 1985. Det ble den spede starten på forskning som etter hvert skulle få oppmerksomhet verden over.

Den da 17-årige roveren fra 1. Mjøndalen, Nedre Buskerud krets, hadde allerede sett seg ut stedet han ville dra med de andre speiderne til i en av frihelgene, basert på en artikkel han hadde lest.

– Ikke før den tredje helgen fikk jeg viljen min, og da reiste vi ut til Diabasodden og lå i telt. Det var sol hele døgnet, og de andre koste seg for det meste med å se på dyrelivet, og spiste god mat, fortalte Jørn i et tidligere intervju med Speideren. Resultatet ble en rekke blekksprutfossiler, samt et fossil av et blad han den dag i dag har i hylla på kontoret ved Naturhistorisk museum på Tøyen i Oslo.

Dugnad sleirens
Facebook-side:

KJÆRE PEFF ELLER ASS!

*Velkommen til vår spalte for
patruljeførere og -assistenter!*

TEKST: KSENIA SAZONOVA

Speidingens arbeidsmetoder, kjent som speidermetoden, er det som gjør oss unike. Speidermetoden forklarer hvordan du som peff skal lede speiderarbeidet. Speidermetoden består av åtte deler som henger sammen som biter i et puslespill.

PEFFENS

HJØRNE – forkortet

pH – gir deg svar på mye av det du lurte på som peff.

Forkortelsen pH er hentet fra kjemi, og brukes vanligvis i forbindelse med målingen av surhetsgraden i vann og lignende. I Peffens hjørne skal vi måle ikke surhets-, men sunnhetsgraden i patruljen.

Her får du råd og tips som gjør livet i patruljen enda bedre! Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til:

ks@speiding.no

SPEIDERMETODEN – SYMBOLIKK, RAMMER OG LEK

De åtte delene i speidermetoden:

- Bruk av patruljesystemet
- Medbestemmelse og ansvar
- Learning by doing
- Friluftsliv
- Samfunnsengasjement
- Forpliktelse gjennom lov og løfte
- Progresjon i aktiviteter og ferdigheter
- Symbolikk, rammer og lek

I tidligere nummer av Speideren har vi fortalt hvordan du kan bruke speidermetoden for å gjøre patruljeaktivitetene enda bedre. Denne gangen tar vi for oss «symbolikk, rammer og lek». Dette sier deg kanskje ikke så mye, men det betyr å bruke fantasien og gjøre ting på en spesiell måte for at speideren skal være spennende og morsomt. Symbolikk, rammer og lek er ofte det som gjør det så fint å være på speideren, men som du ikke klarer sette fingeren på – Speiderstemningen med stor «S».

Her er noen eksempler:

- Har du opplevd en spesielt fin stemning på speideren, for eksempel rundt et leirbål, sammen med speidervennene dine?
- Har du vært stolt over å være en del av noe stort,

for eksempel da du avga speiderløftet og gjorde din første speiderhilsen?

- Har du opplevd å finne på noe så gøy på tur at du lo til du fikk vondt i magen?

Jeg håper at du kjenner deg igjen, fordi da har du virkelig fått smakt på noe av det beste speideren har å by på. Slike opplevelser får du nettopp fordi vi bruker symbolikk, rammer og lek i speideren.

Kanskje du lurte på hvordan du kan få til slike opplevelser i patruljen. Her er tre tips til aktiviteter dere kan bruke for å skape den spesielle speiderstemningen.

AKTIVITETSFORSLAG

Disse kan brukes i din egen patrulje, men passer også bra for førerpatruljen (alle peffene og assene sammen, under ledelse av troppsleder).

- Bruk egen åpnings- og avslutningsseremoni i patruljen.
- Dra på en fantasitur.
- Lær gjennom å leke.

Du kan lese mer om hver av disse aktivitetene i boksene på neste side.

PATRULJESEREMONI

Gjør dere noe fast i begynnelsen og/eller på slutten av møtet? Hva betyr det for dere? Hvis ikke,, lag en ny tradisjon! Finn på noe sammen som betyr noe spesielt for dere: Lag et rop eller gjør/vis et hemmelig tegn. Dere kan også tenne et lys, eller heise et patruljebanner, danse en kul dans eller synge en sang. Husk at seremonien skal være kort, og involvere alle patruljemedlemmene. Da bidrar den til å styrke samholdet i patruljen. Den samme seremonien kan brukes i starten og på slutten av møtet, men dere kan også ha to forskjellige.

FANTASITUR

Finn en spennende historie fra en bok eller en film, eller fra virkeligheten, som kan passe som ramme (tema) for turen. Vil dere gjøre det enkelt, er det nok å bruke bare noen få elementer fra historien til turen deres – mat dere spiser, sted dere er på/ går til, eller framkomstmiddel dere bruker. Dere kan også bruke litt ekstra tid på planlegging og forberedelser, og lage et helt rollespill hvor dere lever dere inn i historien. Om vinteren passer det med Roald Amundsens ekspedisjon til Sydpolen. På en sommerleir kan eventyreren Robinson Crusoe, vikinger eller indianere passe som ramme. Eller hva med å finne på en egen fantasiverden med mystiske steder, spesielle krefter, og til og med eget språk og kostymer? Det viktigste er å finne en historie dere liker og kjenner godt, slik at det blir lett å forberede seg, og gøy å leve seg inn i den.

Bruk muligheten til å gjøre noe nytt og lære nye ferdigheter mens dere har det gøy! Med litt fantasi finner dere sikkert på spennende aktiviteter fra historien som dere kan prøve dere på, og noe nytt dere kan lære. Amundsen var god på vinterpåkledning og utstyr, indianere var eksperter i bueskyting og woodcraft, og vikingene var gode i forskjellige håndverk.

LEK

Har du tenkt på at å leke er en fin måte å lære på? Da du var bitteliten lærte du masse nytt gjennom å leke. Du utviklet for eksempel koordinasjonsevnen din når du lekte med byggeklosser. Nå kan du oppnå det samme gjennom bevegelsesleker. Du kan trene oppmerksomhet og hukommelse gjennom Kims lek, logisk tenkning gjennom brettspill, kreativitet gjennom gjemsel og samarbeidsevne gjennom lagkonkurranser. Det finnes uendelig mye du kan bli flinkere til ved hjelp av en passende lek! Bruk oversikten nedenfor til å finne en type lek som passer akkurat til den læringen du vil oppnå i patruljen.

«Ut med dampen»: Disse lekene har fart og spenning, og målet er nettopp å «få ut dampen», altså bruke energi, bli litt sliten. Disse lekene trener samtidig opp koordinasjon og motorikk, og er morsomme. Bruk dem som pause mellom læringsøktene.

Bevegelses- og sangleker: Dette er leker hvor dere skal reagere fort og riktig. De trener opp oppmerksomhet, hukommelse, koordinasjon og reaksjon. De er gode som pauseleker eller venteleker. Lag gjerne egne huskereglene i form av bevegelses- eller sangleker.

Oppmerksomhetsleker: Disse lekene trener opp oppmerksomheten og hukommelsen din. Kims lek er et godt eksempel. Den kan brukes til å lære/ huske alt fra planter eller dyrespor til turutstyr. Snikeleker: Dette er leker som gjerne passer når det er mørkt, og hvor meningen er å gjøre noe usett, å snike seg inn på noe. Forskjellige nattmanøvre hvor lagene skal «ta» hverandres maskot, totem, flagg eller liknende, eller fange hverandre, er fine snikeleker. De utvikler motorikk og sanser, utholdenhet og mot, kreativitet og logisk tenkning. Bruk disse lekene som en ekstra utfordring eller til å bygge et godt patruljesamhold. En fantasiramme passer kjempegodt her, og gjør leken enda mer morsom og spennende (se boksen om fantasitur).

Det finnes også andre typer leker som dere kan bruke i patruljen: sanseleker, lagleker og -konkurranser, roe-ned-leker, repetisjonsleker og rollespill, miming og drama.

BLI EKSPERT

GRUNNLOVSFEIRING PÅ SPEIDERVIS

Hurra for 17. mai! Det er akkurat 200 år siden Norge fikk sin egen grunnlov. Vi har hørt med speiderne på Eidsvoll om hvordan de feirer nasjonaldagen på det stedet hvor grunnloven ble til.

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: ERNST JARLE BJERKE/EINAR ANDREAS ØVRENESS

På Eidsvoll er det nesten 150 speidere fordelt på tre speidergrupper. Det er mange 17. mai-tog i Eidsvoll kommune på grunnlovsdagen, og speiderne er selvfølgelig med.

TIDLIG OG HØYTIDELIG

Klokka 8 om morgenen 17. mai heiser speiderne fra 3. Eidsvoll flagget på den store og på alle de små flaggstengene ved Eidsvollsbygningen.

Korpset spiller, det blir lest dikt, stemningen er høytidelig, og speiderne bruker til og med hvite hansker når flaggene skal til topps! Når kvelden kommer, og alle har gått i tog, spist is og pølser, sunget og ropt hurra, stiller speiderne opp igjen for å fire flaggene.

KANSKJE KOMMER KONGEN? JA!

I år blir det selvfølgelig en spesiell feiring. Det skal være ett stort barnetog for hele kommunen 17. mai. Speiderne fra 1., 3. og 5 Eidsvoll skal gå sammen i flaggborgen. Det kommer flere titusen mennesker til feiringen på Eidsvoll, hvor Kongen og Dronningen og andre kongelige også skal være til stede. Einar Andreas Øvreiness, som er gruppeleder i 1. Eidsvoll, tror det blir

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

17. MAI-FEIRING

- 17. mai kalles både nasjonaldag og grunnlovsdag, og noen kaller dagen for Norges bursdag. Norge ble ikke født 17. mai i 1814, men landet vårt som egen nasjon som skulle få bestemme over seg selv ble på en måte født da. Likevel gikk det mange år før Norge ble helt selvstendig og fikk egen konge. Det skjedde i 1905.
- I 1814 var det ingen 17. mai-tog på Eidsvoll eller andre steder her i landet. 17. mai-feiringen startet ikke før rundt 1827, og den svenske kongen Carl Johan, som også var konge over Norge, likte det ikke, men klarte ikke å stoppe det. Det var mest de voksne som feiret dagen med sanger og taler.
- Henrik Wergeland bodde på Eidsvoll, og var seks år da grunnloven ble ferdig 17. mai 1814. Han kalte seg «grunnlovens storebror», og skrev barnas nasjonalsang – «Vi ere en nasjon, vi med».
- Bjørnstjerne Bjørnson, som skrev teksten til «Ja, vi elsker», arrangerte det første barnetog i 1870. Da var det bare gutter med. Nesten 20 år senere fikkjentene også være med.

spennende for speidere og ledere å se seg selv på TV.

Eidsvolls speidergrupper er med på flere grunnlovsmarkeringer i år, og kommer nok til å kunne mye om bakgrunnen for nasjonaldagen vår når året er slutt. – Det er ikke bare 17. mai vi feirer på Eidsvoll, vi ser hele året som et jubileum, avslutter Einar Andreas.

BILDET ER GJENGITT MED TILLATELSE FRA KON-TIKI-MUSEET.

SPEIDERHELT

Dette er mannskapet
på Kon-Tiki. Thor
Heyerdahl i midten.

EVENTYRER OG
SPEIDERHELT

Om spalten: Mange av norgeshistoriens største helter de siste hundre årene var også aktive speidere – i denne spalten blir du litt bedre kjent med dem – speiderheltene.

Som barn laget han sitt eget naturhistoriske museum med en hoggorm som hovedattraksjon, og som åtteåring bestemte han seg for å bli en oppdagelsesreisende. Er det en vi trygt kan kalle eventyrer, må det være Thor Heyerdahl.

TEKST: SILJE HØYSÆTER • KILDE: WIKIPEDIA OG SPEIDERMUSEET

Som arkeolog hadde han mange teorier, blant annet mente Thor at Polynesia i Stillehavet kunne være befolket fra Sør-Amerika, og ikke Asia som de fleste mente. Andre forskere var uenige med ham, med det resultat at Thor selv bygget en flåte for å teste om teorien var vanntett. Flåten ble bygget etter gamle inka-tegninger og døpt-Kon Tiki, og sammen med et mannskap på fem drev han 4 300 nautiske mil, nesten 8 000 km, fra Sør-Amerika og til Polynesia på 101 dager – og beviste at det var fysisk mulig å gjennomføre en slik ferd.

Kon-Tiki-ekspedisjonen er kanskje den ekspedisjonen flest kjenner til og forbinder med Heyerdahl, og ekstra gøy er det at de fem norske besetningsmedlemmene alle var speidere. Den sjette, en svenske, var ikke speider. Thor dro også på andre spektakulære eventyr, som da han flyttet til stillehavsøyen Fatu Hiva sammen med konen Liv, for å leve i pakt med naturen,

eller Ra-ekspedisjonene, hvor Thor satte sammen mannskap fra syv ulike land for å vise at mennesker kan samarbeide på tvers av rase, religion og kultur.

- Thor Heyerdahl ble født i Larvik i 1914.
- Han var medlem av patruljen Ørn.
- Thor og vennene var ofte på speiderturer til en hytte de laget selv.
- Speidertiden vekket for alvor naturgleden og forskertrangen i Thor.
- Kon-Tiki-ferden var som en flytende speiderleir, har Thor Heyerdahl fortalt.
- Thor kunne ikke svømme da ha la i vei med Kon-Tiki.
- Det var så lite uenighet om bord på flåten, at da Kon-Tiki-filmen fra 2012 ble laget, diktet filmmakerne opp uenighet for å gjøre historien mer spennende.
- «Bruk speidertiden godt, og du vil ha nytte av den hele livet!» er en av de tingene Thor Heyerdahl sa om speidingen.

PREMIEQUIZ

Finn riktige svar på spørsmålene nedenfor ved å lese bladet, og vær med i trekningen av Speiderboka fra Speider-sport. Svarfrist er 31. mai.

Mange svarte riktig på premiequizen i forrige utgave. En heldig vinner får en overraskelsespakke fra Speider-sport, og det er: Johan Emil Henriksen fra Egersund FA speidergruppe. Gratulerer!

Hvilket rovdyr tuslet utenfor teltet til Tonje Blomseth?

☐

En ulv

☐

En jerv

☐

En bjørn

Hvem kalte seg selv for grunnlovens storebror?

☐

Kong Carl Johan

☐

Henrik Wergeland

☐

Thor Heyerdahl

Hva trenger du for å lage et enkelt «kompass»?

☐

En kork, en nål, en magnet og en trerot

☐

En kork, en nål, en magnet og en hyssing

☐

En kork, en nål, en magnet og en skål med vann

Hvem «fant opp» polkjeksene?

☐

Speidersjefen

☐

Roald Amundsen

☐

Cecilie Skog

Hva har Frikirkens speiderkorps nettopp gitt ut?

☐

En ny speiderbok

☐

En vanntett andaktsbok

☐

En speiderordbok, den forklarer både buksevann og røykvender

Hva inneholder løvetann mye av?

☐

A-vitamin

☐

C-vitamin

☐

Jern

Hva slags kamera kalles ofte for et speilløst kamera?

☐

Et hybridkamera

☐

Et antireflekskamera

☐

Et engangskamera

KLIPP UT SIDEN OG SEND TIL:

Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St. Olavs plass,
0130 Oslo.

Merk konvolutten med
«Speideren»

Navn: .....

Adresse: .....

.....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

SPEIDERMAT

CECILIES
POLKJEKS

Denne oppskriften har vi fra eventyrer Cecilie Skog. Polkjeks gir nye krefter når turen er krevende, og skal visst være til god hjelp for å nå poler og andre strabasiose turmål! Speideren har testet kjeksene, og fant ut at de får opp turstemningen, selv blant dem som er mest slitne!

Cecilie på
Sydpolen

FOOTO: RYAN WATERS

ROALD AMUNDSEN
DECEMBER
"So we
were able
flag at the
South
9,301

TEKST OG FOTO: ESPEN WILLERSRUD

Mål: K-6

DETTE TRENGER DU TIL 32 STORE KJEKS

- 400 g smør
- 300 g sukker
- 300 g brunt sukker
- 4 egg
- 550 g hvetemel
- 2 teskjeer bakepulver
- 300 g hakket sjokolade etter smak: f.eks. Walters Mandler, Helnøtt eller Crispo

SLIK GJØR DU

- Sett stekeovnen på 220 grader.
- Rør mykt smør og sukker godt sammen.

- Tilsett ett egg av gangen, og bland godt mellom hver gang.
- Bland sammen resten av ingrediensene før du har egg-, smør- og sukkerblandingen i litt etter litt.
- Legg klumper med deig ut på bakepapir med spiseskje (de trenger ikke være pene, kjeksene former seg fint når de blir stekt).
- Stek kjeksene i ca. 12 min (midt i ovnen).
- Avkjøl på rist.

Bruk grytekluter, og vær ekstra forsiktig når du tar kjeksene ut av ovnen. Både den og stekebrettet er veldig varmel!

INFORMASJON TIL FORELDRE

NY I SPEIDEREN?

Er barnet ditt ny i speideren, og du er usikker på hva som trengs av utstyr? Snakk med lederen i den lokale speidergruppa di. Han/hun vil vite hva som kreves av utstyr der dere bor.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk. Den finner du på Internett, på www.speider-sport.no. Her finner du alt av speiderklær og utstyr, blant annet speiderdrakten.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er www.speiding.no. Her finner du blant annet kontaktinformasjon til forbundskontoret og informasjon om medlemskap og forsikringer. Følg oss gjerne også på Facebook: www.facebook.com/speiderforbund

Mange grupper har også egne nettsider, spør lederen i speidergruppa di!

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereieendommer og speiderbåter
- Ulykkesforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelsen. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND

Besøksadresse:

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo

Postadresse:

Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30 • E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

LESERBREV

HEI SPEIDEREN

Som speider i snart 6 år, og som fast leser av Speideren, vil jeg benytte anledningen for å rose dere for det arbeidet dere gjør. Alle artiklene deres osrer av spennende temaer og interessante og lærerike tekster. Intervjuene består av mange gode spørsmål, og bildene er skarpe og fine med meninger. Oppbyggingen av bladet er også veldig god, og jeg liker spesielt måten artiklene er satt opp på.

Speideren er en super organisasjon for barn og unge over hele verden, og det er derfor også veldig fint at artiklene handler om speiding i andre land også. Bladet Speideren er med på å gi inspirasjon og motivasjon til speidere rundt om i landet. Så alt i alt er Speideren et blad som jeg er veldig stolt av. :-D

Speiderhilsen Ingrid

1. Tverlandet speidergruppe, Salten krets

HEI INGRID

Tusen takk for et veldig hyggelig brev! Vi blir glade og stolte når vi hører at du er så glad i speideren, at du liker innholdet i medlemsbladet så godt, og at det er inspirerende! Det blir i alle fall vi inspirert av – det er jo nettopp derfor vi lager Speideren. Vi håper at du fortsetter å lese bladet, og har du, eller andre, tips til stoff som du vil ha i bladet, så skriv til oss!

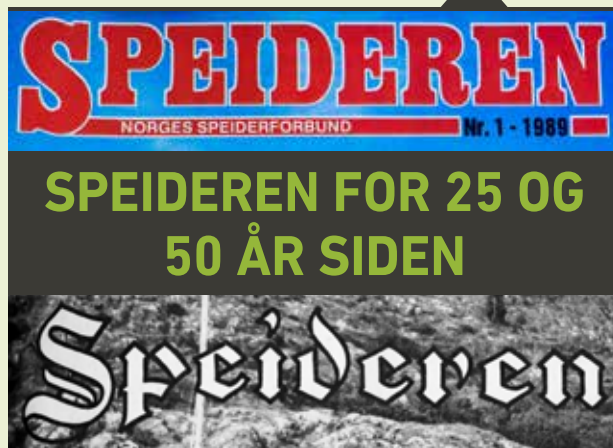
Speiderhilsen fra

Kirvil Kaasa

Redaktør for Speideren

SPEIDER-OPPFINNELSEN «RØYKVENDEREN», SPEIDEREN NUMMER 1 - 1989.

Det er med røykvenderen som med folkeeventyrene – de går fra munn til munn, fra far til sønn og fra patruljefører til småspeider. Derfor kan du i enkelte områder av landet spørre en hvilken som helst 14-15-åring om han vet hva en røykvender er, og få svaret at meg lurar du ikke – det er bare en bløff. I andre deler av landet er dette et helt ukjent begrep. På Vestlandet virker det som svært få speidere gjennom tidene har blitt lurt med røykvenderen. En leder fra Bergen mener en av grunnene til dette kan være at det regner så mye at de sjelden får fyr på bålet - og da heller ikke problemer med sjenerende røyk. Han antyder også at vestlendinger er for smarte til å la seg lure av slike enkle påfunn.

«VI DISKUTERER SPEIDERDRAK- TEN», SPEIDEREN NUMMER 3 -1964.

Jeg synes draktmoraleen her i Norge er sørgelig lav. Hvor en ser norske speidere er noen i kortbukse, andre i langbukse og atter andre i Olabukse. I sommer har jeg møtt danske og franske speidere på Norgestur. Men du verden for en forskjell! Alle kom i korrekt speiderdrakt, fra den yngste til den eldste. Ikke som her i Norge hvor skjerfet henger som en fille rundt halsen; se bare St. Georgsdag hvor mye elendighet som da kommer for dagen. Her trengs virkelig en oppstrammer! (...) Med speiderhilsen troppsassistent Frank Grydeland, 2. Molde.